

Beste leden,

T_EX is onderweg naar zijn 30-jarig bestaan en de NTG nadert de 20. De vraag is waar we op dat moment, over een paar jaar, staan. Binnenkort is er weer de najaarsbijeenkomst. Dit keer staat die in het teken van recente ontwikkeling rond T_EX. We zullen daar proberen in te gaan op de manier waarop T_EX zich opmaakt voor de toekomst. Echter, waar de NTG over een paar jaar staat is minder duidelijk.

De belangrijkste reden om per taalgebied een gebruikersgroep op te richten was dat ondersteuning voor taalspecifieke zaken op die manier eenvoudiger was. Verder speelde er het sociale aspect. Bijeenkomsten en een lijfblad waren daarbij onmisbaar. Internet als ontmoetingsplaats bestond immers nog niet, en mail was nog gewone post. Daarbij werd door het leveren van distributies en cursussen het gebruik van T_EX eenvoudiger gemaakt voor de leden.

BIJEENKOMSTEN. We kunnen gerust stellen dat de belangstelling hiervoor afneemt. Dit geldt niet alleen voor ons land, ook andere gebruikersgroepen hebben hier last van. Echter, bijeenkomsten zijn voor ontwikkelaars en gebruikers uitgelezen momenten om behoeften te peilen en uiten. Ook dit jaar zijn er weer de internationaal geörienteerde BachoT_EX-, EuroT_EX- en TUG-conferenties. Dergelijke bijeenkomsten worden mede gesponsord door gebruikersgroepen. Ten onrechte bestaat soms de indruk dat de bijeenkomsten vooral bedoeld zijn voor goeroes, maar niets is minder waar, ze zijn voor alle leden. Wel lopen er meestal voldoende experts rond om misschien dat specifieke T_EX probleem waar u mee zit in de wandelgangen voor u op te lossen. Dat kan op zich al een reden zijn om te komen.

DISTRIBUTIES. In aanvulling op bijeenkomsten ontstonden de T_EX distributies, waarbij de NTG een niet te verwaarlozen rol heeft gespeeld in de vorm van 4T_EX. Vooralsnog slagen we erin ieder jaar een nieuwe collectie CD/DVD's te fabriceren. De verwachting is dat eind dit jaar of begin volgend jaar de nieuwe T_EX Collection uitkomt. Het moment daarvoor wordt vooral bepaald door het beschikbaar komen van een stabiele versie van pdfT_EX, dat momenteel de *de facto* standaard is, aangevuld met Aleph en X_YT_EX. Verder dienen de installatieprogramma's en packages stabiel te zijn. Hoewel we ons bewust zijn van het feit dat de leden elk jaar wat verwachten, lijkt het ons niet noodzakelijk hierin hetzelfde dwingende schema te volgen als andere commerciële en niet-commerciële softwarepakketten.

LIJSTEN. Naarmate internet meer in de huiskamers kwam, kregen de support mailing-lijsten een belangrijker rol te vervullen. Naast het eigen TEX-NL host de NTG ook verschillende T_EX-lijsten, waaronder lijsten voor ontwikkelaars.

DE MAPS. Helaas moeten we vaststellen dat gebruikers niet meer zo snel in de pen klimmen als vroeger. Vragen worden op een mailing-lijst gesteld en beantwoord, macro-pakketten komen met on-line handleidingen, er zijn boeken over T_EX gebruik, enzovoort. Dat neemt niet weg dat een gebruikersblad een uiting kan zijn van activiteit. Het zou bijvoorbeeld aardig zijn als gebruikers, bijvoorbeeld naar aanleiding van antwoorden op hun vragen op mailing-lijsten, iets vaker in de pen zouden klimmen om de ervaringen geordend samen te vatten. Onderschat niet de invloed die uitgaat van een stimulerend artikel. Er is altijd behoefte aan columnisten en T_EX-watchers: TEX-NL, CTAN, publicaties . . . het zou prettig zijn als wetenswaardigheden de MAPS zouden bereiken. Zelfs een kort impressie van een of twee pagina's kan genoeg zijn om een andere gebruiker te helpen of inspireren.

PROJECTEN. Deze zijn wat minder zichtbaar, maar niet onbelangrijk. Er zijn projecten die alleen kunnen plaatsvinden als er financiering is, andere behoeven alleen morele steun. Hoe dan ook, het zijn de projecten die in grote mate bepalen of er over enkele jaren nog wel plaats is voor T_EX. Interessant is dat juist momenteel er projecten lopen die de toekomst van T_EX garanderen en we kunnen veilig aannemen dat de projecten er niet zouden zijn zonder gebruikersverenigingen. De fontprojecten worden substantieel ondersteund door de verenigingen, en zonder die projecten zouden we over enkele jaren T_EX in de mottenballen kunnen doen. Hetzelfde geldt voor projecten die de T_EX-engine onder handen nemen. Naast —noodgedwongen beperkte— financiële ondersteuning, zijn het vooral de bijeenkomsten van ontwikkelaars (die samenvallen met gebruikersbijeenkomsten) die hier een belangrijke rol spelen.

DE ROL VAN DE NTG. Het bestaan van standaarden en stabiele distributies voor een groot deel geïnitieerd uit en te danken aan de support van gebruikersgroepen. Daarzonder zou de ontwikkeling grotendeels stilliggen. Een gezond ledenbestand legt hiervoor een financiële maar ook een niet te verwaarlozen sociale basis, immers, het kan een ontwikkelaar sterken als hij of zij zich gedragen weet door een achterban.

Hoe houden we de NTG zichtbaar en levendig? Dat kan door het bijwonen van een bijeenkomst, of door het schrijven van een artikel, of door actief meedraaien op een supportlijst, maar ook door gewoonweg lid te blijven.

We nodigen u dan ook van harte uit naar de komende bijeenkomst te komen danwel in de pen te klimmen en uw ervaringen met of ideeën rond T_EX op papier te zetten.

Namens het bestuur,

Hans Hagen